

1 HET IMPERIUM VAN DE HULPCONCIERGE

Bij de verhuizing bleef veel ongerechtigheid in het oude schoolgebouw achter: stof van jaren, schemer, houtworm, muffe lucht, holle echo's in hoge tegelgangen, verouderde leermiddelen, tocht en lekkages. Ook directeur Postma had met bevende handen de gelegenheid aangegrepen om met vervroegd pensioen te gaan. Maar Verhoeff verhuisde mee. Op de conrector Bijl na had de hele scholengemeenschap een hekel aan de hulpconciërge met zijn verschrompelde gezicht.

's Morgens stond Verhoeff verdekt opgesteld achter een pilaar bij de ingang om de schooljongen die te baldadig of te luidruchtig binnenkwam uit de menigte te sleuren en krachtig door elkaar te schudden. Als een snoek schoot hij uit zijn schuilplaats vandaan. Het slachtoffer had de tijd niet om te schreeuwen van schrik. Voor de leerling wist wat er gebeurde, had hij zijn aframmeling te pakken en werd hij ruw teruggeduwd in de stroom van scholieren. Op Verhoeffs misprijzende gezicht verscheen een kort ogenblik een trek van voldaanheid. Waar hij zich ook bevond, trok hij ten strijde tegen de levenslust van de scholieren.

'Hé Adriaansen, wacht jij eens dan zullen we je kalmte leren!' 'Hou je gedeisd, Damstee!' 'Kersten, kom jij morgenochtend maar eens om kwart voor acht!'

Dat hij van de forsgebouwde knapen uit de bovenbouw

nooit een pak slaag kreeg, is minder verwonderlijk dan het lijkt. Bij de minste tegenspraak spoot het verbale geweld Verhoeff uit de mond. Het maakte hem niet alleen bij de leerlingen gevreesd, ook de docenten wachtten zich ervoor met hem in discussie te gaan, hem te tarten of tegen te spreken. Men was eenvoudig niet bij machte Verhoeffs aanval te pareren. Zijn gekanker ging razendsnel over in de goorste insinuaties. Bij de staf protesteren had geen effect en was bovendien niet van gevaar ontbloot. De conrector Bijl hield Verhoeff onder alle omstandigheden de hand boven het hoofd. Niemand wist waaraan de hulpconciërge Bijls protectie te danken had. In elk geval had Verhoeff meer macht dan goed was voor de school. Eens had de biologieleeraar Hooymeyer Verhoeff uitgemaakt voor 'lelijke bombardeer-kever'.

Verhoeff was buitengewoon brutaal tegen Hooymeyer geweest voordat Hooymeyer tot die briljante beeldspraak kwam. Toch eindigde het ermee dat de leraar de hulpconciërge zijn excuses moest maken in aanwezigheid van de klas die het incident had bijgewoond. Was Verhoeff opvallend agressief tegenover de jongens, eersteklassers, nauwelijks een maand op school, wisten uit eigen waarneming te vertellen dat hij een meidengek was, een honingzoete behandeling viel aantrekkelijke meisjes ten deel.

‘Dag Emmy, wat zie je er weer leuk uit vandaag.’ ‘Zo Marjolein, waarom sta je op de gang? Heeft hij je er weer uitgezet?’ ‘Ho, ga vóór Petra. Mooie meisjes gaan bij mij

altijd voor.'

Grote borsten hadden een enorme aantrekkingskracht op Verhoeff. Hij pikte de draagsters ervan uit de langslopende leerlingen om ongegeneerd hun halskettinkje te bewonderen. Bij oppervlakkige beschouwing had Verhoeff weinig angst-aanjagends. Hij was een iel mannetje in een beige stofjas. De rimpels in zijn gezicht verleenden zijn uiterlijk bijna iets goedmoedigs. Maar zijn ogen verrieden zijn allerminst goede bedoelingen. Ze loerden argwanend rond. Niets van wat er op school gebeurde, bleef voor Verhoeff verborgen. Vrijpartijtjes in het fietsenrek, roken op het toilet, spijbelen, kleine diefstallen, drank- of hasjgebruik, Verhoeff kwam er wel achter. Toch vormde deze bedrijvigheid maar een klein onderdeel van zijn taak. Had hij de laatkomers bij de ingang genoteerd, dan snelde hij met het grote blauwe absentenboek onder de arm door de schoollokaal in lokaal uit. Zonder kloppen viel hij de les binnen, zonder groeten ook als de betreffende docent zich niet in zijn respect mocht verheugen. Als het cursusjaar twee of drie weken oud was en als elke docent nog plattegronden voor zich had liggen om wijs te kunnen worden uit de stortvloed van jeugd (met in elke klas een paar gezichten die een dolmakende gelijkenis vertoonden, en met drie schoonheden die respectievelijk Marianne, Marion en Mary heetten), zelfs dan schreef Verhoeff na een korte blik op de klas de namen van de afwezige leerlingen in

zijn boek. Na het opnemen van de absenten haastte hij zich naar het hokje met de stencilmachine en het fotokopieerapparaat. Beginnende leraren verkeerden in de waan dat het multipliceren van lesmaterialen de eigenlijke en belangrijkste taak van de hulpconciërge was. Dit onbegrip veroorzaakte nogal eens moeilijkheden, want Verhoeff zelf had een heel andere opvatting over zijn werk.

Wie een artikel uit Vrij Nederland of een hoofdstuk uit Waren de Goden Kosmonauten? ter kopiëring inleverde, hem stond Verhoeff al naar gelang van zijn humeur kortaf, kribbig